

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Tertia. An idem numero accidens possit esse in pluribus subjectis, vel duo solo numero distincta in eodem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

quantiam; ad probationem consequentis nego minorem, quoad alteram partem scilicet effectum formalem quantitatis esse, denominare albedinem quantam, quia est tantum effectus materialis; Itaque ut insinuat Scotus quoad lib. 18. infra C. duo sunt genera denominationum: quaedam dicuntur formales quae à formis in sua subjecta derivantur; quaedam sunt materialis, quae à subjectis in suas formas refunduntur, quod manifestum est omnibus: nam experientia constat dum forma est in materia quod sibi invicem varias communicent denominationes, nam albedo quae est in corpore denominat ipsum quale, coloratum, album; corpus contra denominatur albedinem subiectatam corpoream, materialem, extensam, & huiusmodi, unde quando in aliquibus subiectis reperitur tam diversae reciprocae denominationes, tunc non statim asserendum eas esse à formis praecise, sed etiam ab ipsis subiectis. Ut autem colligatur quae sint à formis, quae verò à subiectis, optima regula esse potest haec, ut consideretur utrumque; quod alterutrum denominat, quod nam sit illud, quod ex genere suo est aptius, ut gerat viam subiecti, & quod iterum sit aptius ad gerendum munus formae, hinc quia qualitas in toto suo genere est aptior, ut exerceat munus formae, ideo dicendum est quod albedo denominet superficiem albam, sit denominatio formalis; denominatio verò quae denominat albedinem extensam, quia quantitas non habet in toto suo genere maiorem aptitudinem ad obeundum munus formae quam qualitas, dicitur denominatio materialis, & sic patet non eodem modo se invicem denominare, sed unum alterum formaliter, & alterum primum materialiter.

XIX.

Arguitur. Nihil potest esse subiectum alterius nisi sit in se subsistens, sed quantitas hoc non habet, ergo nec quantitas poterit esse immediatum subiectum. R. dist. ma. non potest esse subiectum ultimum, concedo ma. non potest esse subiectum non ultimum, nego ma. & concessa mi. distinguo similiter consequens.

Instatur. Quod dependet dependentiam unius generis, non potest alterius dependentiam in eodem genere terminare, sed quantitas dependet à substantia in genere susceptivi, ergo non potest terminare dependentiam alterius in eodem genere, & consequenter non potest aliud accidens subiectare. R. negando ma. Pater enim dependet à suo Patre in genere causae efficientis, & in eodem genere terminat dependentiam filii.

Urgetur. Materia non potest informare, ergo nec forma subiectare. R. negando consequentiam, quia non solius materiae est subiectare, sicut solius formae est informare.

QUAESTIO III.

An idem numero accidens possit esse in pluribus subiectis, vel duo solo numero distincta in eodem?

R.

Primam partem fuse tractat Doctor sub eodem titulo q. 17. de rerum principio per totum, & secundam etiam incidenter, sed ex

professo 5. Met. q. 7. per totam in qua tandem videtur problematicus, sed ad partem affirmativam magis inclinatur, ut ipsum interpretatur Covellus. Notandum tandem quod prima pars tituli non procedat de potentia ordinaria, vel de eo quod naturaliter contingere potest, sed de potentia absoluta: nam certum est in omni Philosophia nullum accidens, sicut nec etiam ullam formam substantialem posse esse naturaliter in duobus materiis, vel in duobus subiectis. Unde ad partem primam

Dico I. Idem numero accidens de potentia Dei absoluta potest simul & successive esse in pluribus subiectis.

Probatur Conclusio primo: quoad utramque partem simul; quia potest DEUS facere omne illud quod nec implicat contradictionem, nec in ipso aliquam arguit imperfectionem; sed hoc est tale, ergo.

Probatur secundo: Potest eadem forma substantialis, verbi gratia, anima rationalis poni simul in pluribus subiectis, imò defecto ita est, saltem unitis in capite scilicet manibus & pedibus, ergo etiam forma accidentalis à paritate in pluribus subiectis etiam non unitis, probatur consequenter. Quia unio comparata ad divinam potentiam nihil facit, ergo: probatur ant. quia potest idem corpus ponere in pluribus locis, quantumcumque distantibus.

Dices. Disparitatem esse, quia accidens dicit dependentiam ad subiectum, sed id omnino falsum esse, quod patet tum ex dictis, quia alias DEUS non posset illud conservare extra subiectum, cuius contrarium manifestum in Mysterio Eucharistiae, ubi accidentia sunt sine subiecto. Et hinc

Probatur 2. pars speciatim:

Quia DEUS ex modo dictis & infra probandis potest accidens conservare extra omne subiectum realiter ab eo separatum, ergo potest illud etiam ponere in diversis subiectis successive, probatur consequentia: separare accidens à subiecto & illud extra omne conservare plus arguit quam ponere illud successive in pluribus subiectis, sed primum potest DEUS facere, ergo & secundum: probatur ma. Quia esse extra subiectum non est accidentis essendi modus connaturalis, esse verò in subiecto est ejus modus connaturalis, sed plus arguit esse extra modum suum connaturalem, quam esse cum eo, ergo plus est conservare accidens extra subiectum, quam ponere illud in pluribus subiectis. Hoc ipsum docet etiam Scotus 4. d. 12. q. 2. n. 12. & 15. de accidentibus Eucharisticis, casu quo pane annihilato crearetur, vel aliter produceretur alia substantia, quae esset capax subiecta re illa.

Opponitur. Autoritas Scoti 3. d. 1. q. 2. n. 4. ubi dicit sic: Ita impossibile videtur unum accidens esse in duobus subiectis, sicut unam formam substantialem in duabus materiis, igitur sicut necessario sequitur infinitas in forma substantiali, si esset in pluribus materiis, necessario sequitur infinitas, ex eo quod unum accidens esset in multis: Ergo Scotus tenet nullam

QUÆSTIO IV.

An accidens possit esse sine omni subiecto, & qualem tunc existentiam & modum existendi haberet?

Congruum est, ut postquam egi & I.

examinaui utrum accidens possit esse in pluribus subiectis, vel plura in eodem, ut explicam quoque, an possit esse sine omni quod hæcenus quodammodo semper præsupponebatur, & de quo in Theologia accidit sermo, quare etiam primam partem expediam breviter. Circa secundam plures & variæ sunt sententiæ, quarum Prima est D. Thomæ 3. p. q. 77. a. 1. ad primum apud Scotum 4. d. 12. q. 1. a. n. 13. quinque rationibus rejecta, quæ dicit, quod quantitas & quandoque aliud accidens separatim accipiat novum esse. Secunda quæ est prioris quodammodo explicativa, est Suarez, Vasquez, asserentium accidens separatim non accipere novam existentiam, cum ejus existentia non distinguitur ab essentia, acquirere tamen novum modum existendi positivum à sua entitate, vel formaliter, vel modaliter distinctum, quo redditur accidens per se subsistens, non aliter ac si esset substantia. Tertia sententia est Scoti 4. d. 12. q. 1. per totam cum sua Schola, quæ docet, quod accidens separatim, nec novam existentiam, nec novum modum existendi positivum, nec aliud quidpiam præter negationem actualis inhærentiæ ad subiectum de novo acquirere, & per hoc præcisè, quod conservetur à DEO sine inhærentia ad subiectum, posse dici existere per se, id est: non in alio actu, esto semper ex natura sua petat dependere ab alio tanquam à subiecto, cum inhærentia aptitudinalis sit ejus propria passio, interim ad primam partem.

Dico I. Accidens absolutum potest divini- II. rum separari à suo subiecto & sine eo conservari, non verò respectivum. Ita Scotus supra & quantum ad primam partem Conclusio est de fide, quæ proinde accidens absolutum potest esse sine omni subiecto, non respectivum.

Probatur primò. Quia videmus & de fide tenemus in transubstantiatione substantiam panis destrui manentibus duntaxat speciebus, ergò accidentia absoluta possunt separari à suo subiecto, & sine eo conservari: probatur consequentia, quia illa accidentia remanentia nullum habent subiectum in quo existant, ergò: probatur ant. quia si esset aliquod maximè corpus Christi; sed hoc non est tale subiectum, ergò: probatur mi. quia corpus Christi in eo statu est incapax talium accidentium.

Dices: Ex mysterio Eucharistiæ bene III. colligi potest, quod quantitas separari possit à subiecto; sed non quod universaliter alia accidentia absoluta & omnes qualitates. Sed Contra eadem ratio, quæ suadet separationem quantitatis à subiecto, militat etiam pro omnibus qualitatibus. Contra 2. Quia quantitas ideo à subiecto separari potest, quia est aliquod absolutum non dicens essentialem ordinem de se ad aliud; sed qualitas æq; est absoluta ac quantitas. Contra 3. Qualitas est perfectior quam

nullam formam posse esse in pluribus subiectis. R. negando consequentiam. Ad auctoritatem Doctoris dico, eum absolute non negare alterutrum, scilicet, quasi nec forma substantialis, nec accidentalis possit esse in pluribus, sed tantum refellit responsum Varronis ad quoddam argumentum Theologicum; & tantum docet, si sequeretur infinitas formæ substantialis, ex eo quod esset in pluribus materiis, quod etiam sequeretur infinitas formæ accidentalis, quod est verissimum, sed nihil contra me; nam reverà non sequitur accidens potest esse in pluribus subiectis, ergò in infinitis; quia potentia intellectiva potest plura intelligere simul, non tamen infinita; anima rationalis plura informare non tamen infinita, quia ex natura sua est finita & limitata sed

Instatur. Si accidens posset esse simul in pluribus subiectis, sequeretur quod simul dependeret à subiecto A, & non dependeret, quia destructo subiecto A, maneret adhuc in subiecto B, sed hoc est falsum, ergò: probatur mi. quia idem non potest totaliter & adæquatè dependere à duabus causis totalibus ejusdem generis & ordinis. R. 1. negando sequelam, quia accidens posset ita esse simul in pluribus ut ab uno tantum dependeret per informationem, & alteri tantum uniretur; vel ita ut ab utroque subiecto tantum dependeret partialiter.

Dico 2. Duo accidentia solo numero distin- V. gna possunt esse simul in eodem subiecto. Conclusio quantum ad accidentia intentionalia, scilicet quantum ad species sensibiles & intelligibiles est Scoti, & de se certa; quia patet: in eodem oculo est species intentionalis tam nigredinis quam albedinis, carnis & hominis &c. item in eodem intellectu similes species intelligibiles; probatur ergò Conclusio de Accidentibus absolutis: Quia duo ignes, vel duæ candelæ applicatæ eidem loco, vel spatio capaci plurium graduum luminis & caloris, simul producant duos gradus luminis & caloris, non tantum intensivè, sed etiam extensivè, ergò. Probatur etiam de accidentibus relativis: Quia albedo, verbi gratiâ, dicit plures similitudines numero distinctas ad omnes alias albedines ejusdem speciei, & plures dissimilitudines ad omnes alias nigredines, ergò.

Opponitur Auctoritas Scoti 5. Met. VI. 17. qui non modo argumenta allata, sed plura alia exquisita adfert, quæ conclusionem propositam probare possent, eaque absolute solvit veluti in sufficientia, ergò Conclusio est contra Scotum. sed R. Doctorem facere in favorem sententiæ contrariæ, quæ est divi Thomæ, asserentis implicare duo accidentia ejusdem rationis, esse in eodem subiecto, quia in eodem quæstione infra n. 11. sententiam suam statuit, scilicet posse ejusdem rationis accidentia solo numero distincta in eodem subiecto esse, licet postea iterum de hac re problematice disputat.